

Motion till riksdagen 2021/22:1701

av **Camilla Waltersson Grönvall och Sten Bergheden (båda M)**

Bättre matchning med privata arbetsförmedlingar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över möjligheterna att öppna, utöka och utveckla privata arbetsförmedlingar i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Coronapandemin har inneburit förändringar som knappast någon kunnat förutspå. I många länder har hela samhället stängts ned under lång tid och människor har levt i olika slags isolering. De som har kunnat, har arbetat hemifrån, men många har förlorat jobbet som en följd av pandemin. I Sverige valde vi en annan strategi, men även här har ekonomin påverkats starkt genom att många branscher helt enkelt avstannat eller haft mycket låg omsättning. Följden har blivit att en redan oroväckande arbetslöshet har eskalerat. Sverige har just nu fjärde högsta arbetslöshet i EU. Bara Grekland, Spanien och Italien har högre arbetslöshet än Sverige enligt Eurostat. På ett år har arbetslösheten ökat från 6,8 procent till 9,4 procent.

Jobben är Moderaternas viktigaste fråga. Under alliansregeringens tid mellan 2006 och 2014 fick cirka 340 000 fler människor ett jobb att gå till. Vi lyckades, tack vare vår ansvarsfulla arbetsmarknadspolitik, lyfta människor ur ett utanförskap och in i ett sammanhang. Ett sammanhang som betyder lön, socialt umgänge och frihet. Tillsammans skapade vi mer resurser till allt det som är vårt gemensamma i samhället. Då växer ekonomin och Sverige blir starkare. Vi måste tillbaka dit.

Dock, innan Alliansen tillträdde regeringsmakten år 2006, försörjdes en av fem av staten genom sjukpenning, förtidspension, a-kassa, ersättning för arbetsmarknadsåtgärd eller socialbidrag. Nu ser utmaningarna annorlunda ut och vi har nu under en lång tid sett hur en helt ny typ av utanförskap växt fram. Ett utanförskap som drabbar utrikes

födda och unga med svag utbildning särskilt hårt när de inte ges möjlighet till jobb. Detta nya utanförskap hindrar människors frihet och skapar otrygghet i vårt samhälle.

Vid sidan av fortsatta investeringar för fler jobb måste även förmedlandet av jobb ses över. Arbetsförmedlingen är och har varit Sveriges största förmedlare av arbete även om de gångna åren har inneburit starten på en förändringsprocess. Dess uppdrag är och har varit att så effektivt som möjligt föra samman dem som söker personal med dem som söker jobb – att få till en bra matchning mellan sökande och arbetsgivare. Trots denna möjlighet att anställa har många av företagen i Sverige istället valt att rekrytera via andra kanaler än Arbetsförmedlingen.

Detta har troligen berott på en allt sämre förmåga från myndigheten att leva upp till sitt uppdrag. De senaste åren har siffrorna visat på en allt sämre matchning och en större ineffektivitet. Kritiken har varit hård och bland annat samtliga borgerliga partier har pekat på rimligheten med neddragna resurser.

Idag är Arbetsförmedlingen inne i en stor förändringsprocess. Arbetsförmedlingen är inte en optimal aktör med tillräckligt goda resultat. Nu är det viktigt att andra, mer effektiva aktörer får möjlighet att utvecklas.

Alla sätt som kan underlätta en bättre matchning mellan sökande och arbetsgivare måste uppmuntras ytterligare. Det finns redan flera kreativa entreprenörer och drivkrafter ute i samhället för att detta ska kunna förverkligas. Men tyvärr finns det fortfarande lagar och regler som sätter hinder för denna sorts idériedom som skulle kunna förkorta tiden i arbetslöshet och utanförskap.

Till exempel i Storbritannien har de privata arbetsförmedlarna visat sig vara mycket effektiva när det gäller att hitta jobb åt dem som står längst ifrån arbetsmarknaden. Även i Australien finns det numera bara privata aktörer i ett etablerat valfrihetssystem.

Vi behöver ta fler offensiva steg för att få till en väl fungerande matchning på arbetsmarknaden. Den aktuella situationen där Sverige är ett av de länder i Europa som har högst arbetslöshet sätter frågan i blyxtbelysning. Många åtgärder behövs och där föreslår Moderaterna en rad reformer, men fungerande matchning är en mycket viktig bit. Att möjliggöra valfrihet innebär en stor vinst för den enskilda arbetssökande men även för de företag som söker medarbetare. Därför bör regeringen se över hur fler privata arbetsförmedlingar kan bidra till att fler får jobb i Sverige.

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Sten Bergheden (M)